

Mỹ Từ Chối Gia Hạn Thỏa Hiệp Thương Mại Bắc Mỹ

Francisco Velasquez (BBC) / Bản dịch của Hương Dương

[US blocks long-term renewal of North American trade deal](#)

Tổng thống Mỹ Donald Trump phát biểu về thỏa thuận giữa Hoa Kỳ, Mexico và Canada, hay còn gọi là USMCA, trong chuyến thăm Dana Incorporated, một nhà sản xuất phụ tùng ô tô, tại Warren, Michigan, ngày 30 tháng 1 năm 2020. [Getty Images]

Tổng thống Mỹ Donald Trump đứng và phát biểu trên bục trước các công nhân nhà máy sản xuất xe hơi với biểu ngữ "Những lời đã hứa USMCA" ở góc trên bên phải.

Theo một viên chức cấp cao Hoa Kỳ, Mỹ đã từ chối gia hạn hiệp ước dấu ấn Hoa Kỳ, Mexico và Canada (USMCA) ở hình thức hiện tại. Quyết định đó có nghĩa là thỏa hiệp thương mại ba bên này sẽ không đương nhiên được gia hạn thêm 16 năm.

Viên chức này cho biết chính quyền "đã chọn không chiếu lệ gia hạn USMCA nếu không giải quyết được các vấn đề hiện có", và "Hoa Kỳ đã quyết định không gia hạn USMCA ở hình thức hiện tại". Theo lời viên chức này nếu các quốc gia không cùng đồng ý gia hạn "thì theo nguyên tắc thỏa hiệp sẽ chấm dứt sau mười năm". Theo điều lệ của hiệp ước, các quốc gia phải đồng ý gia hạn hiệp ước thêm 16 năm nữa hay không đồng ý.

Mặc dù thỏa hiệp tự do làm ăn buôn bán hiện vẫn còn hiệu lực, nhưng việc thiếu cam kết dài hạn gây thêm bất ổn kinh tế khắp Bắc Mỹ. Thỏa hiệp này, vốn là nền tảng cho khoảng 2 ngàn tỷ đô la (1,5 ngàn tỷ bảng Anh) thương mại mỗi năm, đang chịu áp lực từ các tranh chấp chưa được giải quyết. Các viên chức thương mại Hoa Kỳ đang đòi có nhiều thay đổi quan trọng trước khi cam kết gia hạn lâu dài.

Washington vốn lo ngại về các nguyên tắc căn bản sản xuất xe hơi, khai thông thị trường sữa và ngăn chặn các quốc gia thứ ba, như Trung Quốc, lợi dụng thỏa hiệp của riêng vùng này. Theo các điều khoản ban đầu của USMCA, nếu đạt được thỏa thuận đồng ý gia hạn, thỏa hiệp thương mại này sẽ được áp dụng cho đến năm 2042. Việc Mỹ rút khỏi thỏa hiệp sẽ buộc các nước phải họp hàng năm để thương lượng. Các nhóm thương gia khắp lục địa đã kêu gọi gia hạn hiệp ước. Đồng thời cũng bắt đầu đếm ngược mười năm cho tới khi thỏa hiệp hết hạn vào năm 2036.

Văn Phòng Thương Mại Hoa Kỳ đã báo động rằng các lãnh vực sản xuất và nông nghiệp phụ thuộc hoàn toàn vào sự vận chuyển qua biên giới. Tuy nhiên, các tổ chức thương mại nội địa của Mỹ như hiệp hội Sắt Thép Mỹ và Hiệp hội các nhà sản xuất thép đã hoan nghênh sự chuyển hướng này, lập luận rằng các bán bình phẩm hàng năm giúp những người phe Mỹ đứng ra thương thảo có cách sửa đổi phần nào thỏa hiệp. Những bất đồng nảy nở sáu năm sau, khi USMCA bắt đầu có hiệu lực thay thế Hiệp ước Thương mại Tự do Bắc Mỹ (NAFTA) vào năm 1994. Hiệp ước USMCA đã cập nhật hóa các quy luật về cách dùng điện tử trong thương mại, về quyền của người lao động và về quy luật sản xuất từng vùng, đặc biệt đòi hỏi khu vực Bắc Mỹ phải được sản xuất nhiều bộ phận xe hơi hơn.